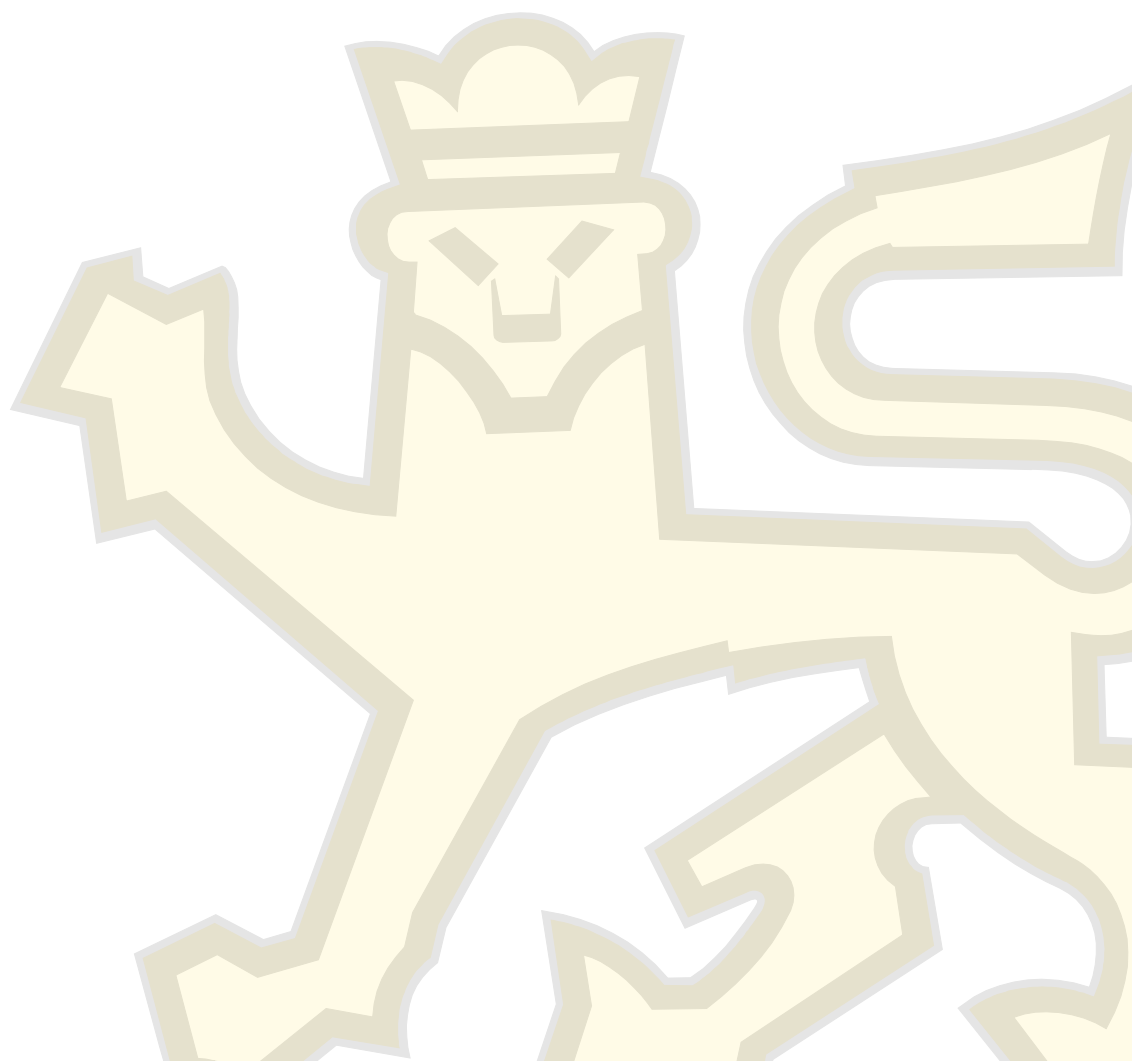

Policy

för trygghet och säkerhet

Ett normerande dokument som kommunfullmäktige fattade beslut om
2018-06-11

Dokumentnamn		Fastställt av	Gäller från	Sida
Policy för trygghet och säkerhet		Kommunfullmäktige	2018-06-11	1 (6)
Diarienummer	Berörd verksamhet	Dokumentansvarig	Reviderad	
KSN-2018-0707	Uppsala kommun	KLK, Säkerhetschef/ Avdelningschef social hållbarhet		

Inledning

Ett växande och hållbart Uppsala förutsätter ett systematiskt och långsiktigt trygghets- och säkerhetsarbete i nära samverkan med berörda aktörer. Arbetet i Uppsala kommun ska stärka en hållbar utveckling genom ett aktivt trygghetsfrämjande- och brottsförebyggande arbete, genom riskmedveten och inkluderande samhällsplanering, samt genom val av lämpliga säkerhetsnivåer utifrån verksamhetens och omvärldens behov.

Trygghet och säkerhet är en angelägenhet för kommunen i och med kommunens ansvar för kommuninvånarnas liv och hälsa. Det är delar i verksamheter som exempelvis skola, omsorg, fritid, trafikplanering, skötsel av områden och samhällsplanering. Genom speciallagstiftning och statlig styrning har kommunen dessutom ansvar för att upprätta styrdokument avseende skydd mot olyckor samt för åtgärder inför och vid extraordinära händelser. Kommunen har också ett ansvar för att skydda sina anställda och sina invånare samt att skydda sin egendom och verksamhet mot fysisk och ekonomisk skada.

Syfte

Policyn beskriver kommunens förhållningssätt till begreppen trygghet och säkerhet. Den tydliggör principerna för ordning och planering av Uppsala kommuns trygghets- och säkerhetsarbetet före, under och efter oönskade händelser samt hur kommunen ska bidra till trygghet och säkerhet i det offentliga rummet och i de kommunala verksamheterna. Policyn beskriver även Uppsala kommuns långsiktiga och systematiska trygghets- och säkerhetsarbete som främjar ett fortsatt hållbart växande Uppsala.

- Uppsala kommun ska vara en trygg och säker kommun för alla som bor, besöker och verkar här samt för kommunens verksamheter, egendom och ekonomi.
- Allas rätt att röra sig fritt i det offentliga rummet och att ta del av kommunens verksamheter ska inte begränsas av otrygghet.

Omfattning

Policyn vänder sig till hela kommunkoncernen, både nämnder och bolagsstyrelser. Policyn ska verka styrande i planering, budgetering, uppföljning och i genomförande av kommunens verksamhet samt i kommunens samverkan med externa parter.

Policyn beskriver också det sätt som kommunen ordnat sitt förebyggande arbete i enlighet med lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och är tillsammans med *Handlingsplan för trygghet och säkerhet* ett kompletterande styrdokument till *Handlingsprogram för*

förebyggande verksamhet och räddningstjänst för tidsperioden 2016–2019 enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (KS-2015-1931).

Definitioner

Med *trygghet* avses frånvaro av oro för brottsliga handlingar riktade mot sig själv eller närstående. Otrygghet är en subjektiv upplevelse. Rädsla för att utsättas för brott kan bland annat bero på faktorer som bostadsområde, stämningen och ordningen i närmiljön, personliga erfarenheter av brott, kännedom om brott och den egna upplevelsen av sin sårbarhet.

Med *säkerhet* avses frånvaro av olyckor och oönskade händelser. Säkerheten bestäms av den faktiska risk för oönskade händelser som en individ utsätts för. Graden av säkerhet baseras till skillnad från trygghet på olycksstatistik och faktabaserade riskbedömningar.

Trygghets- och säkerhetsarbete är ett samlingsbegrepp för kommunens samlade arbete för ökad trygghet och skydd mot oönskade händelser. Stärkt säkerhet påverkar normalt tryggheten i positiv riktning, men trygghet påverkas också av många andra faktorer. Trygghet kan uppnås genom att den faktiska säkerheten ökar och genom åtgärder som ökar upplevelsen av trygghet.

Begreppet *oönskade händelser* omfattar sådana händelser som drabbar människor, egendom, information, miljö eller viktiga samhällsfunktioner negativt. Säkerhetsarbetet sträcker sig från frekventa händelser som påverkar ett fåtal människor till ovanliga händelser som drabbar hela eller delar av samhället.

Brottsförebyggande arbete är en del av trygghets- och säkerhetsarbetet och innefattar insatser för att minska oron för att utsättas för brott, minska utsattheten för brott och aktivt arbete mot ordningsstörningar. Det handlar om att motverka att individer begår brott samt att motverka återfall i brottslighet. Det handlar även om att motverka att brott begås genom insatser riktade mot tillfällen, platser eller sammanhang där brott begås, till exempel genom kontroll och övervakning av särskilda platser.

Våldsbejakande extremism avser organisationer, nätverk, grupper eller individer med anknytning till exempelvis etablerade nätverk som är beredda att använda hot eller våld för att nå ideologiska syften eller vill förändra statsskicket. Det finns också enskilda som inte formellt tillhör en extremistmiljö, men som agerar på egen hand utifrån en extremistmiljöns ideologi, så kallade ensamagerande våldsverkare.

Säkerhetsskydd

Kommunen ska säkerställa att det finns ett tillräckligt säkerhetsskydd för att förebygga brott som riskerar att leda till stora störningar i samhället, så som spionage, sabotage eller terroristbrott. Stora störningar är t.ex. funktionella, politiska, ekonomiska eller sociala följder som utslagen elförsörjning, störningar i dricksvattenförsörjningen, otillförlitliga IT-system eller telekommunikation. Följande säkerhetsskyddsåtgärder ska särskilt beaktas:

Informationssäkerhet ska

- förebygga att säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter obehörigen röjs, ändras, görs otillgängliga eller förstörs, och
- förebygga skadlig inverkan i övrigt på uppgifter och informationssystem som gäller säkerhetskänslig verksamhet.

Fysisk säkerhet ska

- förebygga att obehöriga får tillträde till områden, byggnader och andra anläggningar eller objekt där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller där säkerhetskänslig verksamhet i övrigt bedrivs, och
- förebygga skadlig inverkan på sådana områden, byggnader, anläggningar eller objekt som avses i ovanstående stycke.

Personalsäkerhet ska

- förebygga att personer som inte är pålitliga från säkerhetssynpunkt deltar i en verksamhet där de kan få tillgång till säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter eller i en verksamhet som av någon annan anledning är säkerhetskänslig, och
- säkerställa att de som deltar i säkerhetskänslig verksamhet har tillräcklig kunskap om säkerhetsskydd.

Principer och arbetssätt

En trygg och säker kommun utifrån Uppsala kommuns perspektiv är en kommun där det sker få olyckor, där få brott begås och där medborgare och politiker har ett säkerhetsmedvetande som i så stor utsträckning som möjligt grundar sig på faktiska förhållanden. När oönskade händelser ändå inträffar har kommunen förmågan att i samverkan med andra aktörer hantera konsekvenserna och därmed minimera skadliga effekter på människor, egendom, information, miljö och viktiga samhällsfunktioner.

Principer

Uppsala kommuns arbete ska utformas och genomföras utifrån följande principer:

- *Främja trygghet och förebygga brott och olyckor*
Uppsala ska upplevas som en trygg och säker plats att bo, verka och vistas i. Åtgärder vidtas för att förebygga brott och skada på person, miljö och egendom samt bidra till sänkta samhällskostnader.
- *Stärka tillit*
Arbetet utformas så att det bidrar till att upprätthålla invånarnas tillit till kommunen, viktiga samhällsfunktioner och vårt demokratiska system. Arbetet utformas och genomförs med hänsyn till kommuninvånarnas och kommunanställdas personliga integritet och rättigheter.
- *Öka jämlikheten*
Arbetet ska utgå från att trygghet och säkerhet är en rättighet för alla. Särskild hänsyn tas till individer och grupper som löper större risker för att utveckla riskbeteenden eller bli utsatta för oönskade händelser. Åtgärder utformas på ett sätt som säkerställer lika förutsättningar och rättigheter.

- *Utgå från kunskap och evidens*
Arbetet grundas i befintlig kunskap och forskning samt genom att tillvarata erfarenheter från genomförda åtgärder.
- *Ingå i befintliga strukturer och styrning*
Trygghet och säkerhet är naturliga och integrerade delar i all styrning och verksamhet som bedrivs och upphandlas av kommunen.

Arbetsätt

Uppsala kommuns arbete för att öka trygghet och säkerhet sker genom såväl långsiktigt arbete, strategiskt arbete och operativt arbete som genom samverkan.

Kommunen arbetar långsiktigt och strategiskt för att öka trygghet och säkerhet i det offentliga rummet och kommunens verksamheter liksom för att minska riskerna för att oönskade händelser inträffar. Arbetet samordnas utifrån befintliga strukturer inom hela kommunkoncernen och med berörda samverkanspartner för helhetssyn och effektiva lösningar. Samordningen syftar till att identifiera övergripande utmaningar och möjliga synergieffekter för ökad trygghet och säkerhet.

Kommunen vidtar kontinuerligt åtgärder på operativ nivå. Åtgärder sammanställs i aktiverande styrdokument, så som handlingsplaner, och integreras i nämnderna och bolagsstyrelsernas ordinarie verksamhets- och affärsplanering. Allt arbete för att öka trygghet och säkerhet ska utformas utifrån de principer som anges denna policy och med stöd i identifierade utmaningar och risker på en aggregerad nivå.

För att säkerställa att kommuninvånarna och kommunens organisationer blir delaktiga i samhällsutvecklingen samverkar kommunen med andra myndigheter, med civilsamhället och andra relevanta organisationer. Trygghets- och säkerhetsarbetet ska ske i samordning mellan kommunkoncernens alla verksamheter och i samverkan med andra myndigheter och organisationer.

Avgränsningar

Policyen omfattar inte sådant arbete som genomförs för att säkerställa en god arbetsmiljö för medarbetare och förtroendevalda i Uppsala kommun i enlighet med kommunens arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar. Frågor som handlar om den enskildes trygghet i termer av ekonomisk och social trygghet, exempelvis den enskildes möjligheter till egen försörjning och boende, ligger inom kommunens övergripande ansvar för kommuninvånarnas liv och hälsa.

Kommunens ansvar

Ansvarsfördelning

Kommunfullmäktige

- Beslutar om *Policy för trygghet och säkerhet*.
- Beslutar om övergripande styrdokument i enlighet med aktuella lagar, bland annat ledningsplan för störningar och handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor.

Kommunstyrelsen

- Samordnar, stödjer och följer upp kommunkoncernens trygghets- och säkerhetsarbete enligt reglementet.
- Ansvarar för kommunikation och implementering samt uppföljning av policyn.
- Samordnar förebyggande arbete med skydd mot andra olyckor än bränder eller som åligger annan myndighet eller nämnd.
- Samordnar arbetet inför och vid extraordinära händelser, säkerhetsskyddet samt allmän och intern säkerhet.
- Leder kommunens arbete med civilt försvar.
- Tar fram förslag till handlingsprogram för förebyggande verksamhet mot andra olyckor än bränder enligt lagen om skydd mot olyckor.

Nämnder och bolagsstyrelser

- Svarar för trygghets-, säkerhets- och krisberedskapsarbetet inom sitt respektive verksamhetsområde samt har god kännedom om vilka särskilda skyldigheter som åligger dem gentemot personal, kommuninvånare och kommunens egendom.
- Vid behov tar nämnder och bolag fram vägledningar och rutiner för att mer konkret beskriva hur arbetet ska utföras inom respektive organisatorisk enhet.

Chefer och arbetsledare

- Ansvarar för att uppmärksamma risker och säkerhetsproblem samt initiera att åtgärder vidtas inom sina verksamhetsområden.
- Bidrar till kommunens samlade säkerhetsarbete i samverkan med andra interna och externa aktörer.

Alla förtroendevalda och medarbetare

- Har ett personligt ansvar för att uppmärksamma och rapportera risker och säkerhetsproblem, samt
- Att följa givna säkerhetsbestämmelser.

Särskilda ansvar

Krisledningsnämnden

- Svarar för ledningen av kommunen vid extraordinär händelse.

Räddningsnämnden

- Ansvarar för räddningsverksamheten i Uppsala, Tierp och Östhammars kommuner

- Utarbetar förslag till handlingsprogram för förebyggande verksamhet mot bränder och för räddningstjänst enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO).

Uppföljning

Kommunfullmäktige följer upp och reviderar *Policy för trygghet och säkerhet* enligt ordinarie uppföljningsprocess.

Relaterade dokument

- Mål och budget
- Reglemente för kommunstyrelsen och övriga nämnder i Uppsala kommun
- Policy för hållbar utveckling
- Policy för kommunikation
- Miljö- och klimatprogram 2014–2023
- Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst för tidsperioden 2016–2019 enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor
- Riktlinje för CEMR
- Drogpolitiskt program för Uppsala kommun
- Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter
- Program mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer
- Handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck.
- Riktlinje för medborgardialog
- Uppsala kommuns överenskommelse med civilsamhället (KSN-2018-1229)